

Polityka dotycząca wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w czasopiśmie „Studia Geohistorica”

Celem niniejszej polityki jest dopracowanie zasad wykorzystania narzędzi, jakie oferuje generatywna sztuczna inteligencja, w pracy naukowej oraz redakcyjnej. Polityka ta skierowana jest do autorów, redaktorów i recenzentów czasopisma.

Sztuczna inteligencja może stanowić wsparcie w procesach twórczych i redakcyjnych, jednak odpowiedzialność za ostateczny kształt treści ponoszą autorzy.

Systemy AI mogą być narzędziem pomocniczym dla samodzielnych działań twórczych, jednak nie stanowią substytutu dla krytycznego myślenia, własnej refleksji, czy kreatywnego podejścia do analizowanego zagadnienia.

Korzystanie z systemów AI powinno spełniać następujące kryteria:

1. Zgodności z prawem, w tym prawem własności intelektualnej, ochrony danych osobowych i prawem do prywatności.
2. Zgodności z wartościami etycznymi, zwłaszcza z dobrymi praktykami i standardami rzetelności naukowej.

A. Zasady dotyczące autorów:

1. Narzędzia AI nie mogą zastępować procesu twórczego ani być traktowane jako autorzy lub współautorzy. Zastosowanie technologii AI musi być transparentne.
2. Materiały wygenerowane przez sztuczną inteligencję mogą pojawić się w zgłaszanych tekstach tylko wtedy, gdy ich obecność jest uzasadniona.
3. Autorzy mają obowiązek udokumentowania faktu korzystania z AI. Materiały tekstowe i graficzne wygenerowane przez sztuczną inteligencję muszą być wyraźnie opisane, a opis zawierać nazwę narzędzia, za pomocą którego powstały, i datę utworzenia.
4. Nieoznaczone materiały wygenerowane przez sztuczną inteligencję są traktowane jak plagiat ze wszystkimi konsekwencjami przewidzianymi w Polityce redakcyjnej.
5. Nie wymaga osobnej adnotacji użycie AI do innych celów, np. na etapie ogólnych inspiracji lub jako narzędzi wspierających kwerendę w literaturze przedmiotu, korektę języka, kompozycji tekstu, generowanie słów kluczowych i abstraktów.

6. Autorzy zobowiązani są dowiedzieć się, jakie licencje i prawa autorskie dotyczą materiałów wygenerowanych przez sztuczną inteligencję. W razie potrzeby autorzy zobowiązani są uzyskać odpowiednie zgody od właścicieli praw przed zgłoszeniem tekstu.
7. Autorzy zobowiązani są do pełnego, samodzielnego weryfikowania poprawności, kompletności oraz bezstronności wyników generowanych przez AI. Dotyczy to zwłaszcza sprawdzania przywoływanych przez AI źródeł, ponieważ cytowania generowane przez AI mogą być błędne lub zmyślane.

B. Zasady dotyczące recenzentów:

1. Recenzenci nie będą stosować narzędzi sztucznej inteligencji w procesie oceny tekstów.
2. Recenzenci nie będą w żadnych okolicznościach wykorzystywać recenzowanych testów ani ich fragmentów w zapytaniach w generatorach sztucznej inteligencji, ponieważ narusza to poufność i prawa własności autora.
3. W przypadku podejrzenia nieoznaczonego wykorzystania generatorów sztucznej inteligencji w recenzowanym tekście recenzenci powiadomią redakcję i nie będą samodzielnie sprawdzać tekstu za pomocą przeznaczonych do tego narzędzi.

C. Zasady dotyczące redaktorów:

1. Redaktorzy czasopisma nie będą w żadnych okolicznościach wykorzystywać zgłaszanych tekstów ani ich fragmentów w zapytaniach w generatorach sztucznej inteligencji (wyjąwszy sytuacje opisane w następnym punkcie) ponieważ może to naruszać poufność i prawa własności autora.
2. W przypadku podejrzenia nieoznaczonego wykorzystania generatorów sztucznej inteligencji w zgłoszonym tekście redaktorzy podejmą kroki w celu sprawdzenia i wyjaśnienia sprawy, w tym wykorzystując przeznaczone do tego narzędzia korzystające z modeli sztucznej inteligencji.
3. Użycie AI przez redaktorów w trakcie pracy nad tekstem jest ograniczone do przypadków uzasadnionych, spełnia opisane wyżej wymogi transparentności i każda zmiana wprowadzona w tekście może być wprowadzona tylko za zgodą autora; nie jest dopuszczalne poprawianie

tekstu za pomocą AI bez oznaczania każdej zmiany ani po zakończeniu korekty autorskiej.